

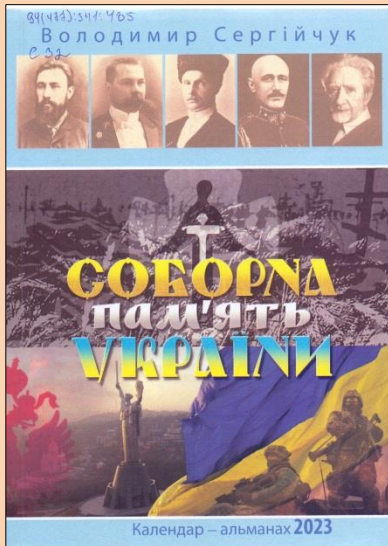
**Комунальний заклад «Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Олега Ольжича»
Житомирської обласної ради**

**Відділ україніки
Нові надходження літератури
за II півріччя 2023 року**

Житомир 2023

Історія і політика

94(477)(059)
63.3(4УКР)я2
С32

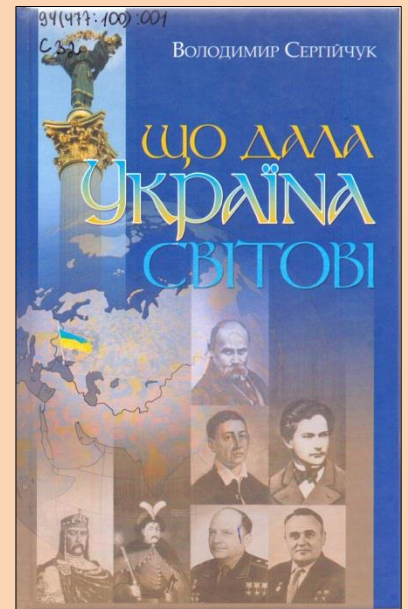
Сергійчук, Володимир Іванович. Соборна пам'ять України : календар-альманах, 2015 / Володимир Сергійчук ; [худож. оформ. Михайла Черненка]. - Вишгород : Сергійчук М. І., 2014. - 288 с. : іл. - Літ.: с. 287-288.

У пропонованому календарі-альманасі наводяться найзнаменніші події української історії та згадуються найвизначніші постаті нашого народу, яких ушановуємо в 2015 році.

94(477:100):001+008]-051
63.3(4УКР) + 63.3(0)
С32

Сергійчук, Володимир Іванович. Що дала Україна світові / Володимир Сергійчук ; [худож. оформ. М. Черненка]. - Вишгород : Сергійчук М. І., 2015. - 514, [1] с. : іл., фот. - Ім. покажч.: с. 488-510. - Літ.: с. 511-513.

У пропонованій книзі вперше комплексно оцінено внесок видатних українців у розвиток світової науки, техніки, освіти і культури.

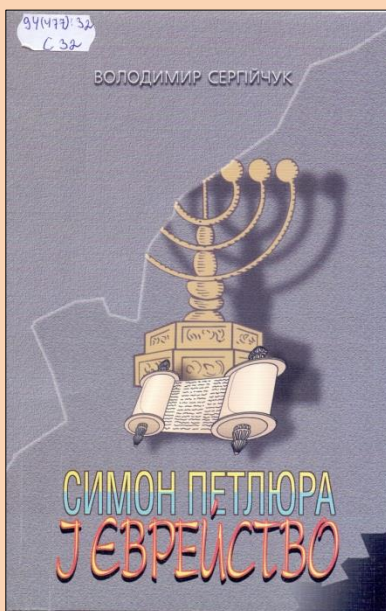

94(477):32-051:323.15(+411.16)]"19"
63.3(4УКР)6-8
С32

Сергійчук, Володимир Іванович. Симон Петлюра і єврейство / Володимир Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Центр українознавства. - Київ : Сергійчук М. І., 2006. - 151, [1] с. - Бібліогр. в підрядковій прим.

Противники української державності продовжують знеславлювати одного з найбільших державників нашого народу – Голову Директорії та Головного Отамана військ УНР Симона Петлюру, звинувачуючи його в єврейських погромах у 1919–1920 роках. На основі великої кількості невідомих досі архівних матеріалів автор відкидає ці наклепи, стверджуючи документально, що Симон Петлюра був насправді захисником єврейства у

важкі для нього часи.

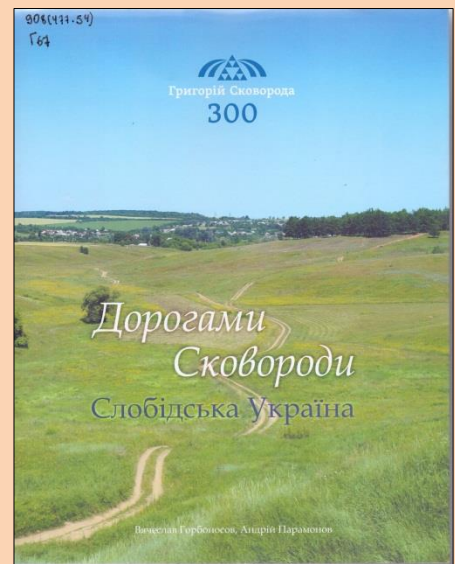
908(477.54)+929(477)"17"Сковорода

26.890(4УКР-4ХАР) + 63.2(4УКР)

Г67

Горбоносов, Вячеслав Олександрович. Дорогами Сковороди. Слобідська Україна: кн.-подорож меморіальними місцями та архів. док., пов'язаними з ім'ям Г. С. Сковороди, 1759-1794 рр. / Вячеслав Горбоносов, Андрій Парамонов. - Харків : Харків. приват. музей міської садиби : Точка, 2022. - 131, [1] с. : іл., мапи, фот. - Ім. покажч.: с. 123-126. - Геогр. покажч.: с. 127- 130.

Книга присвячена подорожам Слобідською Україною по місцях, де ходив, бував і тривало жив у XVIII ст. Григорій Савич Сковорода. Це колишні маєтки, колишні й нинішні монастирі, села і старі дороги. Маршрут прокладено за давніми мапами та іншими архівними документами. Автори уникають міфології, пов'язаної з ім'ям Сковороди, між тим ставлять нові питання, які потребують подальших досліджень. У книзі суттєво доповнені біографії учнів та друзів Сковороди. Особлива увага приділяється місцям перебування Сковороди у Харкові. Багато подробиць ніби переносять читача у XVIII століття.

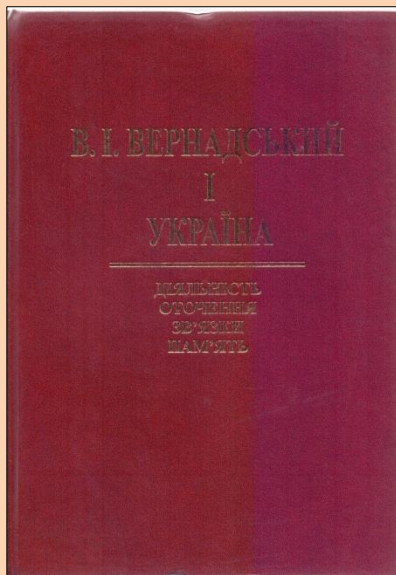
001.89(477)(092)"18/19"Вернадський

72.4(4УКР)

В35

В. І. Вернадський і Україна: діяльність, оточення, зв'язки, пам'ять : довідник / Нац. акад. наук України, Коміс. з наук. спадщини акад. В. І. Вернадського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства ; [авт.-упоряд.: С. М. Кіржаєв, К. Є. Новохатський, Л. М. Яременко ; редкол.: В. Г. Кошечко (голова) та ін.]. - Київ : НБУВ, 2023. - 488, [4], [16] л. іл. с. : портр., іл. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Літ.: с. 415-424. - Скор.: с. 425- 428.

У книзі подано відомості щодо українських локацій, пов'язаних із життям, дослідженнями, науковою і викладацькою діяльністю першого президента УАН академіка В. І. Вернадського.

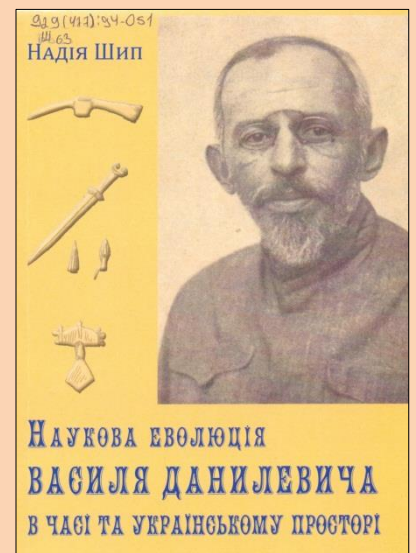
929(477):94-051]"189/193"(02)Данилевич

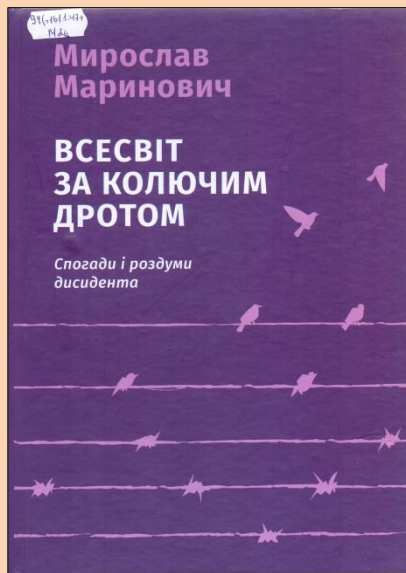
63.3(4УКР)6-8

Ш63

Шип, Надія Андріївна. Наукова еволюція Василя Данилевича в часі та українському просторі (кінець XIX - 30-ті роки XX століття) = Scientific evolution of Vasyl Danylevych in time and Ukrainian space : [монографія] / Надія Шип ; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. - Київ : НБУВ, 2023. - 218, [2] с. : іл., факс., фот. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Літ.: с. 175-180. - Фотодокум.: с. 181-208. - Ім. покажч.: 209-219 с.

На основі історіографічних публікацій і рукописних джерел комплексно досліджено життєвий та науково-педагогічний шлях українського історика, археолога, археографа, нумізмата, музеєзнавця, етнографа і громадського діяча Василя Данилевича – одного з послідовних учнів історичної школи В. Антоновича.

94(=161.1:47+57)-058.566"19/20"(092)

63.3(4УКР)6-4-8

М26

Маринович, Мирослав. Всесвіт за колючим дротом (Спогади і роздуми дисидента) / Мирослав Маринович. - Вид. 3-тє, випр. і допов. - Львів : Вид-во Укр. католиц. ун-ту, 2022. - 535, [1], [28] л. іл. с. : фот. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Дод.: с. 425-510. - Показч. іл.: с. 511-522. - Ім. показч.: с. 523-535.

Народжений у Галичині вже після Другої світової війни і вихований у радянській школі, автор показує у своїх спогадах роль галицької родини у формуванні позиції спротиву тоталітарному режимові. Живо, цікаво й відверто розповідає про життя в підрадянському Києві в епоху Гельсінкського руху, про діяльність УГГ та її членів, про несправедливі арешти і радянське кривосуддя. Детально змальовує картини життя політичних в'язнів у концтаборі. Описує обставини свого заслання в Казахстані. Велику увагу приділяє духовному зростанню людини. Ділиться своїми роздумами про дисидентство і природу тоталітаризму. І врешті виносить присуд комуністичній системі.

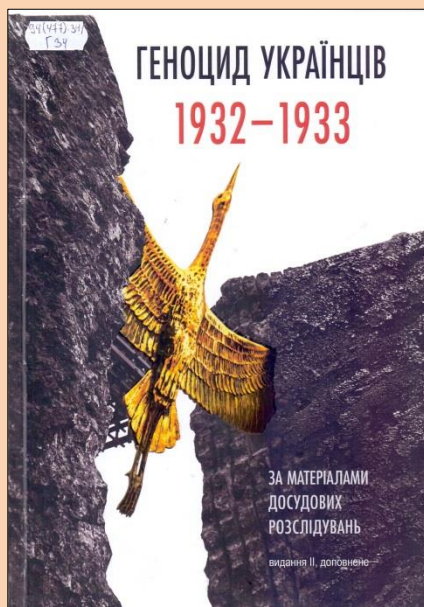
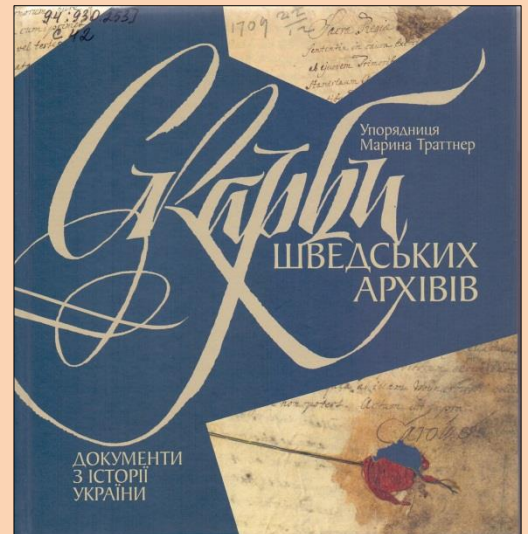
94:930.253](485:477)"15/17"

63.3(4УКР)4 + 63.3(4ШВЕ)4

С42

Скарби шведських архівів : документи з історії України / упоряд. Марина Траттнер ; [відп. ред., авт. передм., дод.: О. Алфьоров]. - Одеса : Музей української книги, 2021. - 267, [1] с. : іл., мапи. - Бібліогр. у тексті. - Ім. показч.: с. 260-263. - Геогр. показч.: с. 264-268. - Дод.

Видання представляє короткий огляд різних розділів шведських архівів, в яких зберігаються документи, пов'язані з українською історією. Уперше до наукового обігу запроваджується низка джерел, що стосуються історії України XVI–XVIII століть. Особливе місце з-посеред документів належить історії шведсько-українських відносин періоду гетьманства Івана Мазепи та Пилипа Орлика.

94(477):341.485]"1932/1933"

63.3(4УКР)622

Г34

Геноцид українців, 1932-1933 за матеріалами досудових розслідувань / Нац. акад. правових наук України, Нац. акад. наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Ін-т укр. мови ; [авт.: О. Петришин, М. Герасименко, О. Стасюк ; вступ. слово О. Петришина]. - Київ : Мельник М. Ю., 2021. - : табл., іл.

У науковому збірнику друкуються укази та розпорядження президентів України щодо вшанування пам'яті українців, знищених комуністичним тоталітарним режимом у 1932–1933 роках. Основу джерельної бази видання формує вибірка з матеріалів архівної кримінальної справи №475, яка складається із 331 тому та зберігається в архіві Київського апеляційного суду.

94(477):355.48]:341.485"1932/2022"

63.3(4УКР)622/63

Г34

Геноцид української нації, 1932-1933/2022: свідчення / Нац. акад. прав. наук України, Міжнар. асоц. дослідників Голодомору-геноциду українців, Нац. асоц. дослідників Голодомору-геноциду українців, Фондація Укр. Голодомору-геноциду (США) ; упоряд. Олеся Стасюк ; [авт. передм., допов. О. Стасюк, вступ. слово С. Гузмана]. - Вид. 2-ге, допов. - Київ ; Харків : Право, 2023. - 351, [1] с. : іл., табл., факс.

У другому, доповненому виданні опубліковано свідчення очевидців Голодомору-геноциду 1932-1933 років, вчиненого комуністичним тоталітарним режимом та свідчення очевидців геноциду українців, вчиненого путінським рашистським режимом у 2022 році. Також публікуються документи, що підтверджують злочини російських режимів проти української нації та української держави.

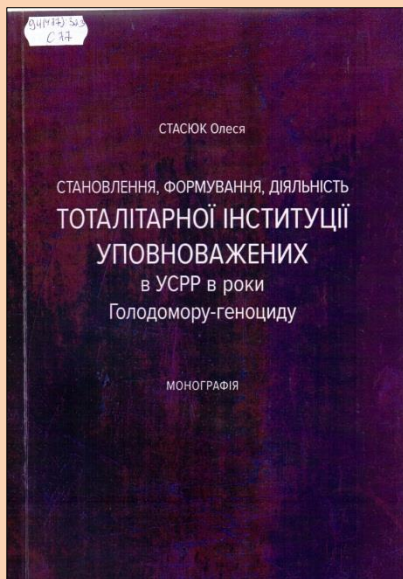
94(477):323.282]:351"192/193"(02)

63.3(4УКР)622

С77

Стасюк, Олеся. Становлення, формування, діяльність тоталітарної інституції уповноважених в УСРР в роки Голодоморугеноциду : монографія / Стасюк Олеся. - Переяслав : Домбровська Я. М., 2021. - 355, [1] с. : рис., табл. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Скор.: с. 5-6.

У монографії здійснено комплексний історичний аналіз інституту уповноважених, які стали практичними виконавцями злочину Голодомору-геноциду 1932-1933 рр., організованого комуністичним тоталітарним режимом в УСРР. Карально-репресивні методи хлібозаготівель, насаджувані уповноваженими в українських селах, розкривають суть геноциду українців.

94(477.83/86):341.485](=411.16)"1939/1945"(093.3)

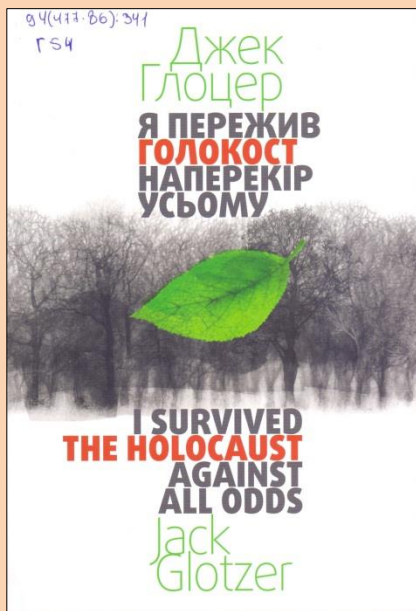
63.3(4УКР)624.8

Г24

Гауптман, Мікаель. Забуті могили = Zarmniane mogily / Мікаель Гауптман ; [пер. з пол. А. Шарого ; авт. передм.: А. Усач, А. Анатолій Подольський] ; Укр. центр вивч. історії Голокосту. - Київ : Фенікс, 2017. - 175, [1] с. : фот. - (Бібліотека спогадів про Голокост). - Бібліогр. в підрядковій прим. - Дод.: с. 167-175.

У своїх спогадах Мікаель Гауптман (1916-1990) подає історію загибелі єврейських громад Східниці та Урича, що у Східній Галичині. Це погляд людини, якій вдалося вижити в епіцентрі Голокосту. Решту життя Гауптман був змушений нести тягар пам'яті про загибель влітку 1941 р. численних родичів і сусідів, безпосереднім свідком якої він був.

94(477.86):341.485(=411.16)]"1939/1945"(093.3)

63.3(4УКР)624

Г54

Глоцер, Джек. Я пережив Голокост наперекір усьому = I Survived the Holocaust Against all odds : унікальна та незабутня історія боротьби за життя / Джек Глоцер ; пер. з англ. Наталії Курішко ; [редкол.: В. Бобров та ін.] ; Укр. центр вивч. історії Голокосту. - Київ : Укр. центр вивч. історії Голокосту, 2022. - 168, [2] с. : іл., табл., фот. - (Бібліотека спогадів про Голокост). - Текст: укр., англ. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Покажч. фот: с. 72-94.

Книга-спогад «Я пережив Голокост наперекір усьому. Унікальна та незабутня історія боротьби за життя» розповідає про події попередньої війни на теренах України, про події геноциду та злочинів проти людяності, скоєних більше вісімдесяти років тому.

929(=411.16:475)"1935/..."Горен

63.3(4ПОЛ)6 + 63.3(5ІЗР)6

Д67

Донечка, про яку ми завжди мріяли. Історія Марти / Яд Вашем Ін-т пам'яті жертв Голокосту та героїв опору. Міжнарод. шк вивч. Голокосту ; пер. Антон Степаненко ; адапт. Наомі Моргенштерн ; [іл. Т. Согаяна]. - Київ : Укр. центр вивч. історії Голокосту, 2016. - 108, [2] с. : іл., фот. - (Бібліотека спогадів про Голокост).

Книга про історію єврейської дитини, яка трималася за життя попри жахливі втрати та згодом віднайшла себе у Державі Ізраїль.

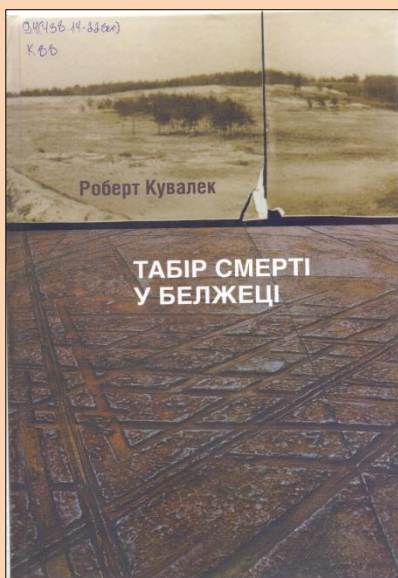
94(438.14-22Бел):341.485]"1939/1945"

63.3(4ПОЛ)62

К88

Кувалек, Роберт. Табір смерті у Белжеці = Oboz zaglady w Belzcu / Роберт Кувалек ; [пер. з пол. О. Колесник ; авт. передм. А. Подольський] ; Укр. центр вивч. історії Голокосту. - Київ : Укр. центр вивч. історії Голокосту, 2018. - 284, [8] л. іл. с. : фот., фот. колор. - Бібліогр. в підрядковій прим. - Дод.: с. 242-273. - Літ.: с. 274-284. - Скор.: с. 285-287.

Представлено історію одного з нацистських таборів смерті, в яких у 1942 році було проведено операцію "Райнхард" - убивство євреїв у Генерал-губернаторстві (до складу якого входили і сучасні західноукраїнські терени) та у повоєнні десятиліття забутого.

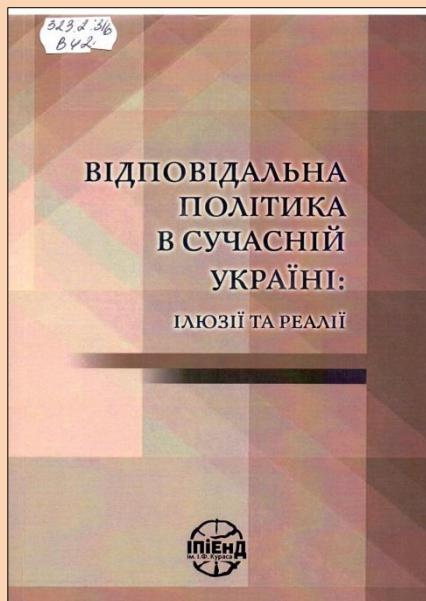
323.22:316.3](477)(082)

66.3(4УКР)

П49

Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : (до 30-річчя Незалежності України) / [керівник авт. кол. О. Майборода ; відп. ред., авт. передм. О. О. Рафальський] ; Нац. акад наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. - 703, [1] с. : табл. - Бібліогр. в підрядковій прим.

Статтями, вміщеними у збірник, охоплено найбільш вагомі питання політичного розвитку України за часів незалежності. Розглянуто проблеми, пов'язані із вибором загального стратегічного курсу держави, з трансформацією суспільно-політичного устрою, з етнополітичною і духовною еволюцією українського соціуму.

323.2:316.4](477)

66.3(4УКР)

В42

Відповідальна політика в сучасній Україні: ілюзії та реалії= Responsible Policy in Modern Ukraine: illusions and realities : монографія / [за ред. О. М. Майбороди] ; Нац. акад наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. - Київ : Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. - 250, [2] с. : рис., табл. - Бібліогр. в підрядковій прим.

Колективна монографія присвячена актуальній для українського суспільства проблемі - залежності між характером політичного правління і соціально-економічним становищем. Ключовим у цьому контексті є питання про рівень суспільної відповідальності правлячого класу країни та його основних сегментів: політичних партій, режиму, бізнес-корпорацій, духовних та інтелектуальних лідерів тощо.

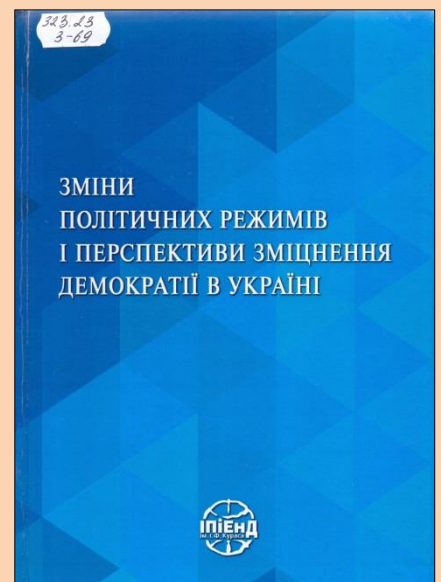
323.2:321.7](477)

66.3(4УКР)

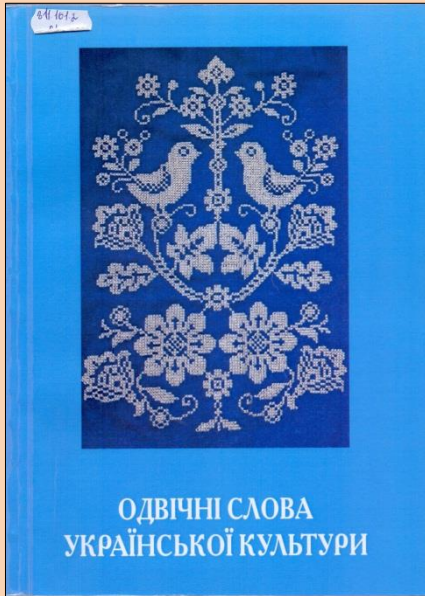
З-69

Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні= Changes in political regimes and prospects for strengthening democracy in Ukraine : монографія / [Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.) та ін.] ; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса, 2021. - 410, [6] с. : табл. - Авт. зазначено на звороті тит. арк. - Бібліогр. в підрядковій прим.

У монографії проаналізовано процеси трансформації політичного режиму в Україні за період незалежності. Проаналізовано динаміку України у світових рейтингах демократії, феномен "захопленої держави", сформульовано рекомендації щодо перспектив зміцнення демократії в Україні.

Українське народознавство, культура, етнографія

811.161.2(038)

81.2УКР

М55

Мех, Наталія Олександрівна. Одвічні слова української культури : слов. з історії укр. літератур. мови кін. XVIII - поч. XXI ст.: базові концерти / Н. О. Мех ; [відп. ред. Єрмоленко С. Я.] ; М-во освіти і науки України, Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, Нац. акад. наук України, Ін-т укр. мови, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : Фоліант, 2020. - 471, [1] с. : іл., табл. - Алф. покажч.: с.462-463. - Літ.: с.465-469. -

Реєстр одвічних слів, базових концептів української культури структуровано з метою відображення їх текстової реалізації в діячоронії та синхронії, відповідно до історичної змінності й сучасного стану мовної свідомості, а також з урахуванням тенденцій у лексикографічній практиці.

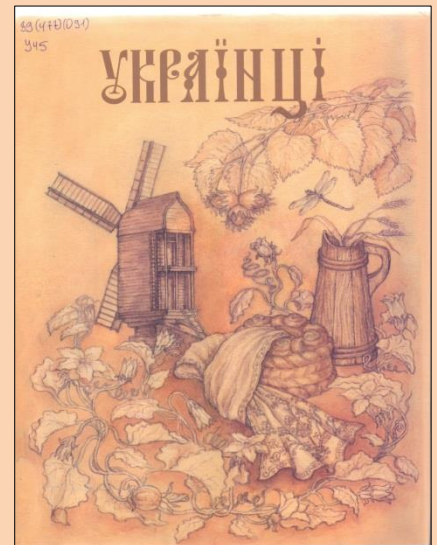
39(477)(091)

63.5г(4УКР)

У45

Українці [Текст] = Ukrainians : у 3 т. : історико-етнограф. монографія у трьох т. / Нац. акад. наук України, Ін-т мистец., фольклор. та етнології ім. М. Т. Рильського ; редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін. ; вступ. слово Г. Скрипник]. - Київ : ІМФЕ НАН України, 2005 - . - ISBN 966-02-3591-7. Т. 2 / [ред. Г. Скрипник (голов. ред.) та ін.]. - 2005. - 256, [46] л. іл. с. : іл., фот. - Бібліогр. в підрядковій прим.

В історико-етнографічній монографії „Українці” висвітлюється питання становлення та розвитку української етнокультури, розкриваються особливості традиційної системи господарювання та культури життєзабезпечення. Праця знайомить читача з народними промислами та ремеслами, транспортними засобами, поселенням та житлом, одягом і традиційною системою харчування. Хронологічні межі роботи – XIX–XX ст.

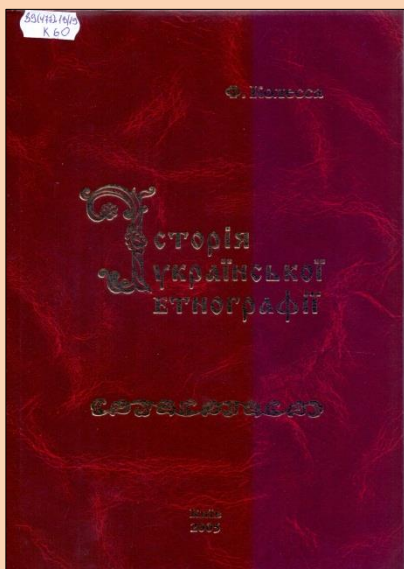
39(477)\"18/19\"(091)

63.5г(4УКР)

К60

Колесса, Філарет Михайлович. Історія української етнографії / Ф. Колесса ; [відп. ред., авт. передм. Г. А. Скрипник ; ред.: Н. Ващенко та ін.] ; Нац. акад. наук України, Ін-т мистец., фольклор. та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : НАН України, 2005. - 366, [1] с. - Бібліогр. в підрядковій прим.

Праця присвячена історії етнографії та фольклористики. Робота не була опублікована за життя автора і зберігалася в єдиному примірнику в Національних архівних наукових фондах рукописів та фонозаписів ІМФЕ ім. Т. М. Рильського НАН України. Проте праця не втратила своєї актуальності і донині. Вона є не лише унікальним джерелом для науковців з історії української етнографії, а й буде цікавою для вчених-

гуманітаріїв.

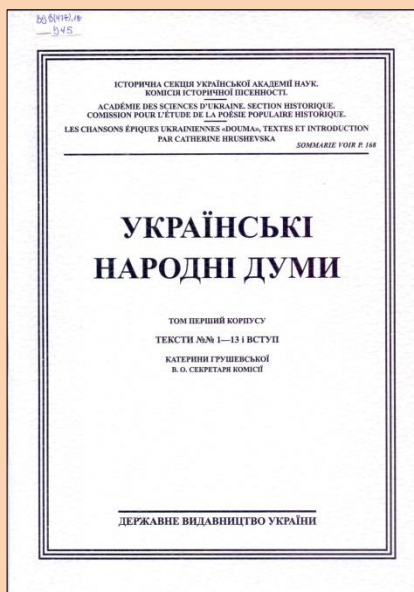
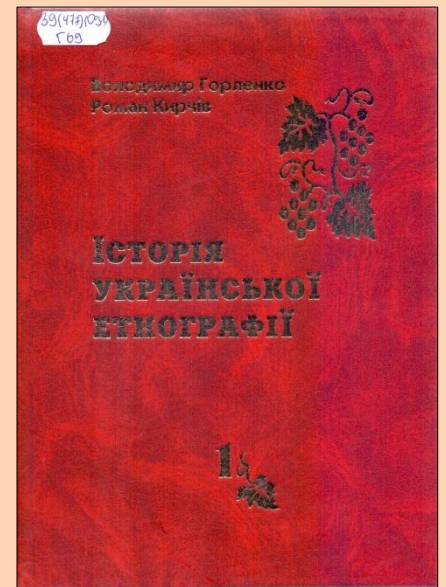
39(477)(091)

БК 63.5(4УКР)

Г69

Горленко, Володимир Федорович Історія української етнографії [Текст] : (XII - середина XIX ст.) / Володимир Горленко, Роман Кирчів ; [відп. ред. Г. Скрипник ; редкол.: О. Курочкін, С. Сегеда, Г. Стельмащук] ; Ін-т мистецтвознавства, фольклор. та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України . - Київ : ІМФЕ НАН України, 2005 . - Т. 1 : XII - середина XIX ст. - 2005. - Літ. в кінці ст. - Бібліогр.: с. 378-396.

Праця містить відомості про донаукові зацікавлення історією, побутом і традиційною культурою українського народу, відбиті у давніх і пізніших вітчизняних та чужоземних писемних джерелах. Основна увага приділена дослідженню періоду становлення і розвитку української етнографії з останніх десятиліть XVIII - в першій половині XIX ст. в умовах політично розмежованої України під російсько-самодержавним, польським, австрійським і угорським поневоленням.

398(477)"19"

82.3(4УКР)6

У45

Українські народні думи [Текст] : [у 2 т.] / Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ; уклад. та авт. передм. К. Грушевська ; [відп. за вип. Г. Скрипник]. - [Репр. вид.]. - Київ : ІМФЕ НАН України, 2004.

«Українські народні думи», укладені Катериною Грушевською, - це унікальне найповніше зібрання українського героїчного епосу. Воно є пам'яткою української фольклорно-етнографічної спадщини.

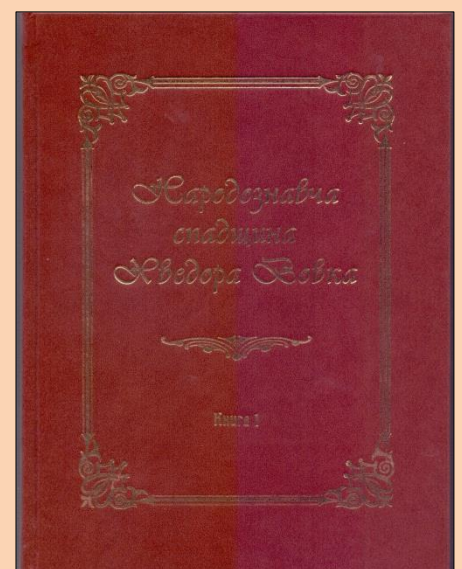
39(477)+929]"18/19"Вовк

63.5г(4УКР)

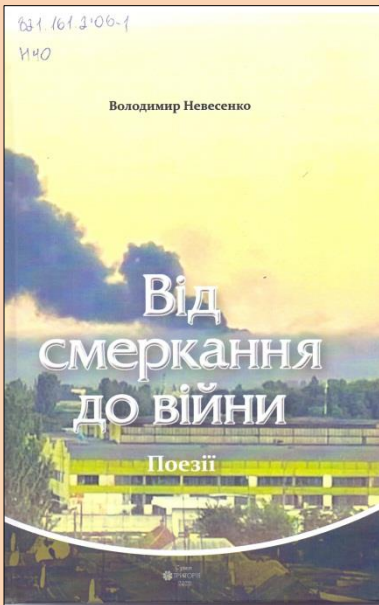
Н30

Народознавча спадщина Хведора Вовка [Текст] : [у 2 кн.] / Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ; [голов. ред., авт. передм. Г. Скрипник]. - Київ : ІМФЕ, 2012.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН (ІМФЕ) в рамках видавничого проекту "Народознавча спадщина" підготував для друку і пропонує увазі читачів вибрані праці з етнології та антропології видатного вітчизняного вченого Хведора Вовка (1847-1918), якому українська етнографія кінця XIX- початку XX ст. зобов'язана своїми найпомітнішими здобутками.

Художня література

821.161.2'06-1

84(4УКР)6-5

Н40

Невесенко, Володимир Миколайович. Від смеркання до війни : поезії / Володимир Невесенко ; [ред. А. Луговський ; худож. оформ. О. Ткачов]. - Суми : Триторія, 2022. - 124, [4] с.

Книга «Від смеркання до війни» - щира і живуча, яка вражає різноманітністю тематики – це і пейзажна, і патріотична, і лірична поезія. Окремим циклом представлені новелістичні вірші про страшні події Голодомору і сучасної українсько-російської війни.

821.161.2'06-1

84(4УКР)6-5

Т19

Тарасюк, Галина Тимофіївна. Відлуння війни і миру в небі і на землі : поезії / Галина Тарасюк ; [худож.-іл. Сандига О. Ю.]. - Харків : Право, 2023. - 203, [3] с. : портр., іл.

Книга «Відлуння війни і миру в небі й на землі» присвячена: історичним подіям минулого України та теперішнім подіям російсько-української війни, які хвилюють і ранять кожного українця. Вірші письменниці пронизані болем, роздумами про рідну землю та вірою у перемогу.

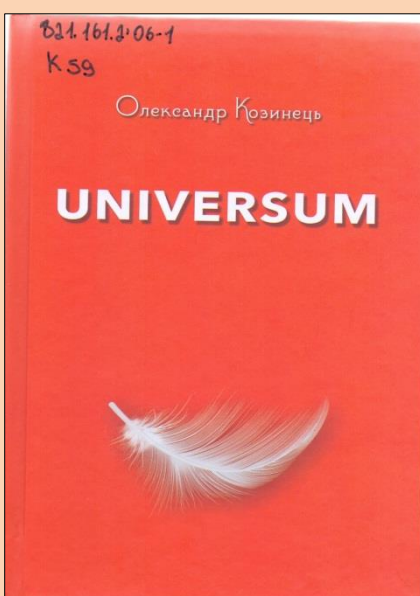
821.161.2'06-1

84(4УКР)6-5

К59

Козинець, Олександр. Universum : поезії / Олександр Козинець. - Львів : Піраміда, 2023. - 283, [1] с.

"UNIVERSUM" - це збірка-сповідь, в якій представлено внутрішній світ: крихкий, плинний, мінливий, але глибокий. Світ автора, в якому він впродовж десяти творчих років зростав, мудрішав, зміцнював дух. "UNIVERSUM" - вірші світла, багатьох підтримають та зіграють.

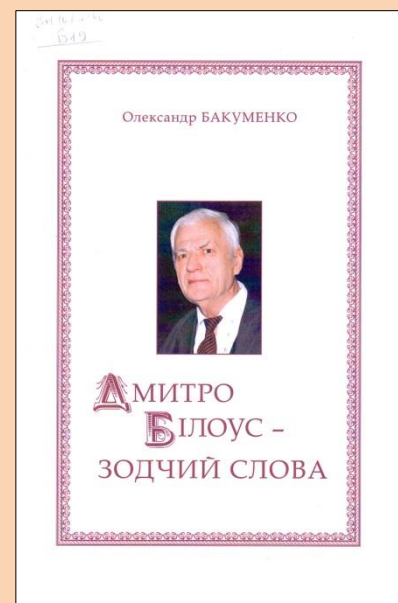
821.161.2'06-312.6

84(4УКР)6-44

Б19

Бакуменко, Олександр. Дмитро Білоус - зодчий слова : роман-есе / Олександр Бакуменко. - Київ : Дніпро, 2020. - 365, [3], [32] с. : світлини.

У біографічному романі-есе "Дмитро Білоус - зодчий слова" відомий письменник, лауреат багатьох Міжнародних й всеукраїнських премій Олександр Бакуменко розповідає про життєвий і творчий шлях свого літературного наставника - класика української дитячої літератури, видатного перекладача Дмитра Білоуса.

821.161.2'06-343-93

84(4УКР)6-4

Л59

Лінська, Зої Чарівні історії [Текст] / Зої Лінська ; іл. Лена Ліон ; [ред. І. Кругляк]. - Суми : ФОП Ісай Ю. М., 2020 - 2021. - (Чарівні історії). Кн. 1 : Зима. - 2020. - 63, [1] с. : іл. –

"Чарівні історії. Зима" - перша з 4 сезонних книг про пригоди маленької дівчинки Еліс і її казкових друзів - Феї Ля-Ля, Кицьки Марти, Сніжинки та Сніжка. Історії легкі та добрі, «перев'язані» червоною стрічкою – вірою у здійсненність мрій, у силу командного духу та безцінність дружньої підтримки.

Приємного читання!

Виконавеця: провідний бібліотекар
відділу україніки Оваденко Н. В.